

CLIMATE

UCHWAŁA

KONCEPCJA EPL DOTYCZĄCA ZRÓWNOWAŻONEJ PLANETY OGRANICZENIE EMISJI I TWORZENIE MIEJSC PRACY

Uchwała przyjęta na Kongresie EPL w Zagrzebiu (Chorwacja),
który odbędzie się w dniach 20-21 listopada 2019 r.

**Uchwała przyjęta na Kongresie EPL w Zagrzebiu (Chorwacja), który odbędzie się w dniach
20-21 listopada 2019 r.**

Koncepcja EPL dotycząca zrównoważonej planety

Ograniczenie emisji i tworzenie miejsc pracy

Zmiana klimatu to fakt, który ma wpływ na nas wszystkich, a EPL trwa przy swoim zobowiązaniu do przeciwdziałania jej skutkom. Od ponad dziesięciu lat EPL tworzy program działań UE na rzecz klimatu.

Obecnie globalne ocieplenie stanowi globalny problem, a zważywszy na to, że UE odpowiada za mniej niż 10% emisji CO₂ na świecie, jego rozwiązanie wymaga zaangażowania wszystkich. Od czasu konferencji w sprawie zmian klimatu w Bonn w 2009 r. do historycznego momentu przyjęcia porozumienia paryskiego o zasięgu międzynarodowym w 2015 r. EPL wspierała międzynarodowe wysiłki, którym przewodniczyła UE, na rzecz ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5 stopnia Celsjusza.

Jednak to nie czas na samozadowolenie. Musimy wzmóc działania. Alarmujące dowody naukowe pokazują, że obecne pomiary nie uwzględniają skali problemu, a skutki są coraz bardziej namacalne w codziennym życiu i pojawiają się szybciej, niż zakładała większość naukowców. Nieustannie rosnąca temperatura wody w oceanach prowadzi do zagłady ekosystemów morskich i roztopiania lodu w Arktyce, co ma ogromny wpływ na pogodę i typy klimatów. Bezprecedensowe topnienie pokrywy lodowej na Grenlandii, pożary i topnienie wiecznej zmarzliny w Arktyce tego lata brutalnie przypominają nam, że musimy podjąć pilne działania. Ekstremalne zjawiska pogodowe regularnie pozbawiają ludzi życia i domów, a także prowadzą do rozwoju chorób układu oddechowego z powodu gorszej jakości powietrza. Różnorodność biologiczna jest zagrożona, a przyroda z trudem koegzystuje z rosnącą liczbą ludności, monokulturami, odpadami i zanieczyszczeniem.

Przyszłe pokolenia zasadnie obawiają się, że stan naszej planety spadnie na ich barki. Równocześnie są gotowe do działania i przyczyniania się do zmian. Przedsiębiorstwa w coraz większym stopniu dostrzegają korzyści nowej zrównoważonej gospodarki. Nie potrzebujemy fatalizmu, lecz ambitnych celów i działania. Wykorzystajmy ten moment i zainwestujmy w lepszą przyszłość dla naszych dzieci.

- 1. Wyznaczanie ambitnych, lecz wykonalnych celów, aby zagwarantować neutralność UE pod względem emisji dwutlenku węgla do 2050 r.**

UE już podjęła zobowiązanie do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o 40% do 2030 r. (w stosunku do poziomu z 1990 r.) i zamierza osiągnąć neutralność pod względem emisji CO₂ do 2050 r. Musimy jednak być bardziej ambitni. Dlatego EPL popiera postulat Przewodniczącej-elekt Komisji Europejskiej Ursuli von der Leyen przedstawienia propozycji ograniczenia emisji o co najmniej 50% do 2030 r. Sceptycyzm klimatyczny i negowanie zmian klimatu nigdy nie stanowiły kierunku działań, podobnie jak utopijne strategie polityczne w obszarze środowiska czy zielony socjalizm, które zagrażają naszej gospodarczej przyszłości i miejscom pracy. Potrzebujemy spójnych strategii politycznych i ujednoczonych standardów, które będą działać i prowadzić do koniecznego ograniczenia emisji. EPL nie wierzy w skuteczność ograniczania lub zakazów. Chcemy wspierać społeczną gospodarkę rynkową i wprowadzać odpowiednie zachęty dla obywateli i przedsiębiorstw do ograniczania emisji dwutlenku węgla. Równocześnie cele zrównoważonego rozwoju ONZ stanowią integralny element polityki EPL. Nie ma cudownego rozwiązania, a inwestycje w badania i rozwój wszelkich dostępnych technologii niskoemisyjnych i bezemisyjnych mających na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych są niezbędne do osiągnięcia zerowego poziomu emisji netto, a także do zwiększenia wychwytywania, składowania i utylizowania emisji CO₂ z atmosfery, w tym absorpcji przez pochłaniacze dwutlenku węgla. Innowacje przyjazne dla środowiska będą pobudzać nowe obszary wzrostu gospodarczego i tworzenie miejsc pracy. Tylko takie przyszłościowe projekty mogą zaangażować obywateli i przedsiębiorstwa oraz pozwolić osiągnąć wyniki w obszarze klimatu w połączeniu z dobrobytem.

W 2005 r. EPL uczestniczyła w utworzeniu unijnego systemu handlu emisjami jako przełomowej polityki UE mającej na celu ograniczenie emisji CO₂ w przemyśle w najbardziej opłacalny sposób. Mechanizm ewoluował i stał się największym na świecie systemem handlu emisjami, służąc jako inspiracja i wzór dla innych krajów na świecie. Popierana przez EPL najnowsza reforma dostosowała system do kolejnego dziesięciolecia. Na ceny węgla można by dodatkowo wpływać przez uwzględnienie większej liczby sektorów gospodarki w systemie handlu emisjami. Wprowadzenie ceny za emisje gazów cieplarnianych we wszystkich obszarach ma kluczowe znaczenie dla ograniczenia emisji. Równocześnie UE musi zapewnić równe warunki działania w stosunku do międzynarodowej konkurencji ze strony krajów o mniej rygorystycznych strategiach klimatycznych.

Czysta transformacja będzie wymagała zaangażowania wszystkich sektorów gospodarki i wsparcia w postaci inwestycji publicznych i prywatnych. W sektorze transportu występuje ogromny potencjał przejścia na niskoemisyjną mobilność. Elektryfikacja wspomagana adekwatną siecią ładowania, używanie wodoru, paliw alternatywnych, w tym biogazu i zaawansowanych biopaliw, które nie zagrażają produkcji żywności i różnorodności biologicznej, inteligentne rozwiązania miejskie – jesteśmy gotowi wprowadzić te innowacje przy jednoczesnym wprowadzeniu ograniczeń emisji dla nowych samochodów osobowych i pojazdów ciężarowych. Sektory lotnictwa i żeglugi muszą uczestniczyć w takim samym wymiarze w tym mechanizmie, również w celu uzyskania równych warunków działania dla

różnych form transportu. Dlatego też, UE powinna renegotjować konwencję chicagowską, aby móc znieść zwolnienie z podatku dla paliw lotniczych. Wyniki daje nie tylko ograniczanie emisji dwutlenku węgla, przynoszą je również lokalne działania na rzecz poprawy jakości powietrza w miastach.

Należy przyspieszyć wprowadzenie unii energetycznej, poprawić zdolności magazynowania energii i usprawnić zdolności połączeń wzajemnych w obrębie UE oraz między UE a krajami sąsiadującymi, tak aby dystrybucja energii mogła odbywać się na całym kontynencie i aby wzrosło udostępnianie okresowych źródeł energii odnawialnej. Jest to istotne zwłaszcza w kontekście perspektyw gospodarczych europejskiego przemysłu. Chociaż każde państwo UE opiera się na własnym koszyku energetycznym, energia jądrowa może stanowić technologię pomostową w przejściu na nieskoemisyjne i bezemisyjne wytwarzanie energii, o ile jest to zgodne z rygorystycznymi europejskimi normami w dziedzinie środowiska i energii jądrowej. Odnawialne źródła energii i efektywność energetyczna, również w budynkach, nie osiągnęły swojego pełnego potencjału. Inteligentne systemy finansowania umożliwiłyby modernizację domów i systemów grzewczych. Gospodarstwa domowe mogą regulować zapotrzebowanie na energię za pomocą inteligentnych liczników. Musimy wycofać dotacje na paliwa kopalne i przekierować wsparcie na technologie wychwytywania, magazynowania i ponownego wykorzystania CO₂ w sektorach, w których wciąż potrzebujemy węglowodorów. Jest to szczególnie istotne w przypadku węgla kamiennego i brunatnego, które powodują najwięcej emisji gazów cieplarnianych. Dowody potwierdzające wyciek metanu potwierdzają, że gaz łupkowy nie jest kompatybilny z racjonalną polityką ochrony klimatu. Niskoemisyjny i energooszczędny wodór („niebieski wodór”) będzie odgrywał istotną rolę w dekarbonizacji energii i sektorów przemysłowych, a także w budowaniu infrastruktury niezbędnej do przekształcenia odnawialnych źródeł energii w zielony wodór z możliwością magazynowania.

Na świecie 23% emisji gazów cieplarnianych pochodzi z sektorów rolnictwa i leśnictwa, w UE proporcja ta wynosi 10%. Bardziej zrównoważone rolnictwo powinno prowadzić do złagodzenia oddziaływania na środowisko, ochrony gleby, wody i różnorodności biologicznej przez optymalizację metod produkcji, w tym wykorzystanie pestycydów i nawozów. Gleba nie powinna być emitentem dwutlenku węgla, należy natomiast wykorzystać ją jako rezerwuar. Inteligentne rolnictwo, a także wykorzystanie biomasy w cyklach, również mogą przyczynić się do ograniczenia emisji z upraw, a jednocześnie zwiększenie stopnia zalesienia w sektorze leśnictwa doprowadzi do powstania istotnych rezerwuarów dwutlenku węgla.

Nawet przy najbardziej ambitnych wysiłkach mających na celu ograniczenie emisji na świecie, musimy już dziś przygotować się na skutki zmiany klimatu ze szczególnym naciskiem na odporność na klęski żywiołowe, w tym powodzie, susze i pożary.

W szerszym ujęciu przyszłość stanowi przekształcenie naszych schematów konsumpcji w gospodarkę o obiegu zamkniętym, gdzie odpady są zasobami. Musimy zmniejszyć ilość wytwarzanego, używanego i wyrzucanego plastiku, który w ostatecznym rozrachunku trafia

do oceanów. Dotyczy to również jednorazowych filtrów do papierosów pełnych niebezpiecznych substancji, które ogólnie są najczęściej wyrzucanymi odpadami. Spalanie odpadów w celu wytworzenia energii elektrycznej nie jest pożądane, chyba że rozwiązany zostanie problem toksycznego zanieczyszczenia powstającego w wyniku tego procesu.

2. Wzmocnienie pozycji obywateli

EPL rozumie, że strategie klimatyczne mają istotne skutki społeczne mogące zmobilizować obywateli we wszystkich kierunkach. O ile młodzi studenci i uczniowie domagają się poważnego traktowania zmiany klimatu, ich rodzice często borykają się z rosnącymi kosztami paliwa, nowymi opłatami drogowymi lub obawami o wpływ budowy turbin wiatrowych w pobliżu domu na wartość ich nieruchomości. Równocześnie dobra jakość powietrza i czyste środowisko istotnie oddziałują na zdrowie ludzi i powinny stanowić priorytet.

Należy wysłuchać obaw wszystkich obywateli i na nie odpowiedzieć. W wyniku zastosowania efektywnej ceny za emisje można pozyskać znaczne środki na łagodzenie społecznych kosztów przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną w regionach wykorzystujących w znacznym stopniu paliwa kopalne oprócz unijnego finansowania odłogowania. Należy udostępnić dalsze korzyści finansowe (podatkowe) mieszkańcom obszarów wiejskich bez dostępu do odpowiedniego transportu publicznego. Równocześnie gminy i miasta odgrywają kluczową rolę w inwestycjach przyjaznych dla środowiska, np. w dziedzinie energii i mobilności. UE może im pomóc w przygotowaniu strategii inwestycyjnych i znalezieniu sposobów ich finansowania.

Ślad węglowy każdego działania musi być identyfikowalny, aby pomóc obywatelom w dokonywaniu świadomych wyborów podczas kolejnych zakupów i dostosowaniu swoich przyzwyczajeń. Nacisk na cykl życia produktów, a także zainteresowanie gospodarką dzielenia się, dodatkowo wpłynę na optymalizację schematów konsumpcji. Od wczesnych lat dzieci powinny uczyć się w szkołach o zrównoważonym stylu życia, a lokalne społeczności powinny angażować obywateli w inicjatywy przyjazne dla klimatu.

Przy rosnącej popularności wytwarzania energii z odnawialnych źródeł na użytek gospodarstw domowych, w przyszłości każdy dom może funkcjonować jak mała elektrownia. Konsumenci muszą aktywnie uczestniczyć w rynku energii, tworzyć społeczności energetyczne i mieć możliwość sprzedaży nadwyżek energii do sieci. Automatyka, cyfryzacja i wykorzystywanie technologii takich jak inteligentne liczniki, internet rzeczy, sztuczna inteligencja lub 5G będą wymagały dalszych inwestycji w cyberbezpieczeństwo i ochronę danych. Równocześnie należy jak najszybciej ocenić i podjąć wyzwania związane z coraz większym zużyciem energii w erze cyfrowej.

3. Propagowanie ekologicznych innowacji, redukcja biurokracji

Musimy szybciej przenosić nowe technologie z laboratoriów na rynek, tworząc zapotrzebowanie na innowacyjne produkty i usługi, tym samym otwierając nowe możliwości biznesowe, zwłaszcza dla MŚP. Wydłużenie żywotności baterii w urządzeniach elektronicznych, a także w samochodach elektrycznych, wraz z infrastrukturą do ładowania, stanowi wyzwanie i szansę. EPL popiera podjęte w Europie działania na rzecz pełnego ekologicznego cyklu energii, od źródeł po wytwarzanie, magazynowanie i dystrybucję, ograniczające koszty energii, zwłaszcza dla MŚP, przy zachowaniu konkurencyjności i tworzeniu ekologicznych miejsc pracy i zachowaniu wzrostu w UE.

Transformacja naszej gospodarki będzie wymagała istotnej mobilizacji prywatnego kapitału, zainicjowanej w programie zrównoważonych finansów, zachęt do długoterminowych inwestycji w czyste technologie. Również w budżecie UE przewidziano zachęty do inwestycji publicznych i prywatnych w zrównoważone projekty w ramach inteligentnego użytkowania instrumentów finansowych takich jak Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych i jego następcy – program InvestEU. Kolejny budżet UE na lata 2021-2027 jeszcze bardziej przyczyni się do zrównoważonego rozwoju, ponieważ przewidziano w nim znaczne środki na cele związane z klimatem.

Nadmierna biurokracja przy wnioskowaniu o odpowiednie wsparcie unijne na ekologiczne inwestycje może zniechęcić nawet najbardziej zdeterminowanych wnioskodawców. Procedury i rozporządzenia należy uprościć i zoptymalizować. Lepsze wykorzystanie środków z programów UE powinno być uaktywnione i traktowane priorytetowo. Równocześnie przekazywanie środków unijnych musi podlegać szczegółowej kontroli, a wszelkie nadużycia należy surowo karać.

4. Zrównoważona UE jako solidny partner międzynarodowy w przeciwdziałaniu zmianie klimatu

Inwestycje w ekologiczne innowacje usprawnią konkurencyjność UE na arenie międzynarodowej. Surowe standardy UE w obszarze środowiska, a także jakość żywności i produktów już istotnie wpłynęły na poprawę życia obywateli. Standardy te nie zostaną obniżone w przypadku handlu z państwami trzecimi. EPL jest za tym, aby wszystkie przyszłe umowy handlowe negocjowane między UE a państwami trzecimi zawierały klauzulę zobowiązującą strony do Porozumienia paryskiego i przewidywały proporcjonalne i adekwatne kroki w przypadku jej niewypełnienia. Wysiłki na rzecz ochrony lasów deszczowych powinny stanowić czynnik określania relacji handlowych UE z państwami trzecimi. Wspierając UE w realizacji ambitnego globalnego programu handlu, EPL wzywa do aktualizacji i wzmocnienia unijnych instrumentów ochrony handlu, a także do usprawnienia ich pod względem prawnym. Koszty emisji dwutlenku węgla związane z produktami importowanymi do UE powinny być skalkulowane tak, abyśmy nie importowali z powrotem emisji, które wyraźnie staramy się ograniczać. Dostosowania dotyczące emisji dwutlenku węgla w odniesieniu do takiego importu na granicach przyczyni się do wyrównania warunków

działania i pozwoli uniknąć wycieków emisji. UE może w pełni rozwijać się tylko przy stabilnym i zasobnym sąsiedztwie, zgodnie z celami zrównoważonego rozwoju ONZ. Zmiana klimatu pogłębi konflikty, ubóstwo, a także niedobory wody i żywności, zagrażające gospodarstwu domowemu zwłaszcza na Bliskim Wschodzie i w Afryce. EPL wspiera utworzenie Planu Marshalla z Afryką z naciskiem na inwestycje, wysokiej jakości kształcenie, zwłaszcza dziewcząt, tworzenie szans dla młodzieży i umożliwienie im zdobywania nowych umiejętności i podejmowania pracy, jaką oferuje zrównoważona gospodarka. Międzynarodowa polityka rozwoju musi nadawać priorytet ekologicznym inwestycjom przy jednoczesnym gwarantowaniu rozliczalności wydanych środków. W ramach nowego sojuszu dla Afryki należy kontynuować wspieranie przedsiębiorczości w sektorze niskoemisyjnych technologii i budować w nowych pokoleniach Afrykanów gotowość do podejmowania wyzwań związanych ze zmianą klimatu przy jednoczesnym ograniczeniu dużego wzrostu populacji.